

Reactie van Verbond van Verzekeraars op de consultatietekst inzake “Wet werkelijk rendement box 3”

Het Verbond van Verzekeraars heeft kennisgenomen van de internetconsultatie van de “Wet werkelijk rendement box 3”. Wij maken graag van de gelegenheid gebruik om te reageren op de consultatietekst en vragen aandacht voor de hieronder vermelde zaken.

1. Vermogenswinstbelasting passend voor kapitaalverzekeringen

De hoofdregel in de consultatietekst is dat inkomstenbelasting geheven wordt op basis van het werkelijk rendement op basis van vermogensaanwas. Voor onroerende zaken en aandelen in familiebedrijven en startende innovatieve ondernemingen is in de consultatietekst een uitzondering opgenomen om voor die categorieën de waardeontwikkeling te belasten bij realisatie, zoals bij verkoop. Reden voor deze keuze in de geconsulteerde tekst is dat bij deze groepen de vermogensaanwas niet eenvoudig liquide te maken is en dat daarom uitgeweken wordt naar vermogenswinstbelasting.

Levensverzekeraars zijn voorstander van een vermogenswinstbelasting voor kapitaalverzekeringen die onder de reikwijdte van box 3 vallen: ook deze producten zijn nadrukkelijk illiquide. Verzekeringnemers kunnen zelf tijdens de looptijd geen onttrekkingen doen uit die kapitaalverzekering. Dit is de reden waarom het Verbond van Verzekeraars van mening is dat voor de categorie kapitaalverzekeringen de keuze van vermogenswinstbelasting passend is.

Daarnaast geldt dat het jaarrenseignement dat in januari van ieder jaar plaats moet gaan vinden ten behoeve van de vermogensaanwasvariant een majeure verzwaring is voor verzekeraars en in diezelfde maand bovendien het reguliere premierenseignement plaats moet vinden. Ook aan de zijde van de Belastingdienst speelt de nodige druk omdat de initiële inrichting en periodiek de verwerking ten behoeve van de Vooraf Ingevulde Aangifte de nodige doorlooptijd vergt. Dit issue speelt niet als voor levensverzekeringen voor vermogenswinstbelasting gekozen wordt omdat het belaste bestanddeel dan in de werkstroom van de reguliere maandrenseignering valt op het moment van uitkeren.

Het Verbond van Verzekeraars gaat graag verder in overleg met het ministerie om deze vermogenswinstvariant nader uit te werken.

2. Afschaffen van het huidige overgangsrecht

Belaste uitkeringen en bezittingsvrijstellingen

In het wetsvoorstel wordt het ingewikkelde overgangsrecht op kapitaalverzekeringen afgeschaft: het Verbond van Verzekeraars vindt dat op zich een goed idee mits de belastingplichtige daar niet door gedupeerd wordt.

Voor kapitaalverzekeringen gelden daarbij twee vrijstellingen die relevant zijn: er is een voorwaardelijke uitkeringsvrijstelling in box 1 en er is een dertigjarige bezittingsvrijstelling in box 3 van maximaal € 123.428 per belastingplichtige voor die kapitaalverzekeringen die op 14 september 1999 al bestonden.

Om verdere stapeling van overgangsrecht te voorkomen wordt in de consultatietekst voorgesteld het huidige overgangsrecht af te schaffen en de looptijd van de bezittingsvrijstelling in box 3 te verlengen tot en met 31 december 2029. Het Verbond van Verzekeraars staat achter deze verlenging omdat daarmee voorkomen wordt dat gerekend moet worden met een gebroken jaar, te weten van 14 september 2029 tot en met 31 december 2029.

We vestigen de aandacht op kapitaalverzekeringen die onder de huidige wetgeving afstevenen op een fiscaal belaste uitkering. Voor die kapitaalverzekeringen zien wij een compartimentering als goede oplossing: per de ingangsdatum van de Wet werkelijk rendement box 3 worden de variabelen vastgelegd die relevant zijn om de belastingdruk tot die datum te kunnen bepalen en

vanaf die datum tot het moment van uitkeren kan het toekomstige rendement (vermogenswinst) worden bepaald op basis van het werkelijke rendement volgens de nieuwe wetgeving.

Inhoudingsplicht

In de consultatietekst wordt voorgesteld om een fiscale afrekening in de vorm van een loonheffing te introduceren in gevallen waarin sprake is van een belast rentebestanddeel per 1 januari 2027 (schatting Belastingdienst: in 7 van de 100 gevallen), uiterlijk te voldoen per 1 november 2029. Het idee van deze inhoudingsplicht is ontstaan vanuit de gedachte dat jaarlijks de verschuldigde vermogensaanwasbelasting vastgesteld dient te worden én dat het verleden ook nog afgerekend dient te worden.

Bij een eventuele implementatie van vermogenswinstbelasting voor kapitaalverzekeringen kunnen we de materie ook vanuit een ander perspectief bekijken. De heffing, zowel over de periode voor de inwerkingtreding van de wet werkelijk rendement als de periode vanaf dat moment, kan dan plaatsvinden op het moment dat de kapitaalverzekering tot uitkering komt / afgekocht wordt. Dat sluit ook naadloos aan op de belevingswereld van de verzekeringnemer. In de huidige wetgeving vindt een heffing over het eventuele niet-vrijgestelde interestbestanddeel immers ook pas plaats op het moment dat die kapitaalverzekering eindigt / beëindigd wordt. Dus op het moment dat geld beschikbaar komt om een eventuele belastingclaim te voldoen.

Bij de introductie van een dergelijke inhoudingsplicht, zou de belastingplichtige de keuze krijgen om de verschuldigde belasting te laten onttrekken uit de waarde van de verzekering, dan wel te betalen uit eigen middelen. Wij zijn van mening dat deze keuzemogelijkheid gezien de complexiteit en gebrek aan inzicht in de directe consequentie van een gemaakte keuze een te groot beroep doet op het doenvermogen van belastingplichtigen. Wat tot verwarring en/ of teleurstelling bij de belastingplichtige kan leiden. Daarbij komt dat mocht de wetgever wel een inhoudingsplicht via de loonheffing willen introduceren, dan is de mogelijkheid die de belastingplichtige ook moet krijgen om de verschuldigde belasting uit eigen middelen te betalen behoorlijk complicerend voor verzekeraars. Bij de afschaffing van het bestaande overgangsrecht voor kapitaalverzekeringen en de invloed daarvan op belastingplichtigen is het in onze optiek van belang dat de Belastingdienst hierover duidelijk en tijdig communiceert.

3. Vrijstelling voor specifieke productgroep/uitkeringen

Uitvaartdeposito's (niet-bancaire oplossing)

Voorgesteld wordt om zuivere overlijdensriscoverzekeringen (waaronder uitvaartverzekeringen) volledig vrij te stellen van belastingheffing in box 3. Deze verzekeringen worden immers niet afgesloten met het doel een vermogen op te bouwen, maar om bijvoorbeeld de kosten van een uitvaart te kunnen betalen. Echter niet iedereen is in de gelegenheid om een uitvaartverzekering te sluiten, bijvoorbeeld om gezondheidsredenen. Dit is waarom er ook uitvaartdeposito's bestaan zodat nabestaanden niet geconfronteerd worden met de kosten van de uitvaart. Bij dit product wordt de inleg niet gestort op een bancaire rekening maar ondergebracht bij een fonds (de uitvaartverzekeraar is immers geen bank) en deze deposito's zijn altijd onherroepelijk. Het deposito kan niet worden afgekocht en bij overlijden wordt geen geld uitgekeerd en kunnen de gelden bij overlijden van de deelnemer alleen worden gebruikt voor (declaraties van) de uitvaart. Het Verbond van Verzekeraars is er daarom voorstander van dat deze groep producten ook vrijgesteld wordt.

Letselschadevergoedingen

Het Verbond van Verzekeraars heeft samen met Slachtofferhulp Nederland en de Vereniging voor Letselschadeadvocaten eerder een pleidooi gehouden voor het vrijstellen van letselschade-uitkeringen onder box 3. Naar aanleiding hiervan zijn eerder Kamervragen gesteld en is een bijna Kamerbrede [motie Leijten/Lodders](#) aangenomen. Het kabinet heeft evenwel aangegeven geen voorstander te zijn van het uitzonderen van letselschadevergoedingen van de grondslag in box 3 omdat een uitzondering voor letselschadevergoedingen niet past binnen

het uitgangspunt van box 3 dat vermogen dat op de peildatum tot het bezit behoort, deel uitmaakt van de rendementsgrondslag.

Slachtoffers die bijvoorbeeld als gevolg van een (verkeers)ongeval zwaar blijvend letsel overhouden ontvangen vaak een hoge schadevergoeding, waarbij verlies van arbeidsvermogen in veel gevallen een belangrijke component is. Voor slachtoffers is het voor het herstel belangrijk dat het dossier zo snel als mogelijk wordt afgewikkeld en de letselschade-uitkering als som ineens wordt uitgekeerd in plaats van bijvoorbeeld een periodieke uitkering. De letselschadevergoeding die wordt aangehouden op een rekening, valt onder box 3 en wordt onder het conceptwetsvoorstel belast.

Letselschade-uitkeringen zijn bedoeld om de schade over een langdurige periode (tientallen jaren) te compenseren. Toekomstige wijzigingen (in fiscale wetgeving), waarmee op het moment van het regelen van de schade geen rekening kon worden gehouden, kunnen zorgen voor een onvolledige compensatie voor het slachtoffer. We bepleiten een box 3-vrijstelling voor letselschadevergoedingen zodat deze kwetsbare groep meer rust en duidelijkheid kan worden gegeven.

20 oktober 2023